

28/11/2008

VŨ THÀNH TỰ ANH

DỰ ÁN CẢI TẠO CÔNG VIÊN THỐNG NHẤT Ở HÀ NỘI

Ngày 16/1/2004, tại trụ sở UBND TP. Hà Nội, trước sự có mặt và chủ trì của Chủ tịch UBND khi ấy là ông Hoàng Văn Nghiên, Công ty TNHH Tân Hoàng Minh đã trình bày ý tưởng cải tạo Công viên Thống Nhất theo chủ trương "xã hội hoá". Sau đó đúng một tháng, vào ngày 16/2/2004, chỉ đạo của Chủ tịch UBND TP đã được cụ thể hoá bằng Thông báo số 09/TB-VP, trong đó ghi rõ "Công ty TNHH Tân Hoàng Minh có trách nhiệm khẩn trương lập Dự án đầu tư gửi Sở KH&ĐT thẩm định, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt... Cho phép thành lập công ty cổ phần theo quy định của pháp luật để đầu tư, khai thác dự án, trong đó Công ty Công viên Thống Nhất là một thành viên". Dự luận yên ắng.

Ba năm sau, VietnamNet - một trong những tờ báo điện tử lớn nhất ở Việt Nam đăng một bài báo nhan đề "Cải tạo công viên Thống Nhất - long đong mãi chưa xong...", trong đó đưa tin về Thông báo số 21/TB-UBND ký ngày 24/1/2007 của UBND TP. Hà Nội gửi Công ty TNHH HN một thành viên công viên Thống Nhất (gọi tắt là Công ty Công viên Thống Nhất) về việc giao cho công ty này phối hợp cùng với Công ty cổ phần Vincom (gọi tắt là Vincom) trong việc nghiên cứu, lập dự án đầu tư cải tạo sau khi Công ty Tân Hoàng Minh quyết định "rút lui" khỏi dự án này. Trước đó, vào cuối năm 2006, Vincom đã trình với UBND TP. Hà Nội một phương án đầu tư trị giá 1.500 tỷ đồng để biến công viên Thống Nhất trở thành một Disneyland giữa lòng Hà Nội. Ngay sau khi bài báo về Thông báo số 21/TB-UBND được đăng tải, cũng qua VietnamNet, Tổng giám đốc Công ty Tân Hoàng Minh - Đỗ Anh Dũng - đã khẳng định rằng đã có sự "nhầm lẫn" gì đó dẫn đến việc Sở Kế hoạch & Đầu tư Hà Nội đi đến kết luận rằng mặc dù trước đây Tân Hoàng Minh có đặt vấn đề đầu tư nhưng nay đã xin rút lui.

Hơn một tháng sau, vào ngày 7/3/2007, Vincom và Tân Hoàng Minh cùng nhau gửi văn bản số 0107 tới UBND TP. Hà Nội về việc "Đề nghị hợp tác liên doanh, xây dựng, cải tạo công viên Thống Nhất", trong đó có đoạn viết: "Sau khi nghiên cứu kỹ, bàn bạc thỏa thuận, công ty Vincom và công ty Tân Hoàng Minh nhận thấy rằng mỗi phương án của từng công ty lập ra để xây dựng, cải tạo công viên Thống Nhất đều có những điểm mạnh riêng có thể hỗ trợ, phối hợp và bổ sung cho nhau để xây dựng công viên Thống Nhất thực sự trở thành một trung tâm văn hóa, lễ hội, vui chơi lớn và là một biểu tượng của Thủ đô Hà Nội, đồng thời là công trình chào mừng lễ kỷ niệm 1000 năm Thăng Long - Hà Nội (2010)"¹. Cho đến thời điểm này, dự luận ở Hà Nội vẫn còn yên tĩnh và hầu như không có bất kỳ một phản ứng đáng kể nào trước sự kiện này.

Băng đi một thời gian, đến tháng 8/2007, dự luận và báo chí ở Hà Nội và cả nước đồng loạt trở nên xôn xao về sự việc Vincom và Tân Hoàng Minh sắp sửa biến công viên Thống Nhất thành một trung

¹ Nguồn: <http://www.tienphongonline.com.vn/Tianyon/Index.aspx?ArticleID=77660&ChannelID=2>, truy cập ngày 1/12/2007.

Tình huống này do Vũ Thành Tự Anh, giảng viên Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright biên tập dựa trên những thông tin đã được công bố rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng. Các nghiên cứu tình huống của Chương trình Giảng dạy Fulbright được sử dụng làm tài liệu cho thảo luận trên lớp học, chứ không phải để đưa ra khuyến nghị chính sách.

tâm vui chơi, giải trí có tính thương mại. Đến lúc này thì các nhà khoa học, kiến trúc sư, luật sư, hiệp hội và người dân bắt đầu lên tiếng, trong đó đa phần là ý kiến phản đối dự án.

Trước sức ép của dư luận, vào ngày 13/11/2007, UBND TP. Hà Nội đã có Thông báo số 380/TB-UBND về việc triển khai nâng cấp, cải tạo Công viên Thống Nhất theo chủ trương nhất quán từ trước theo phương thức “xã hội hóa”, đồng thời giao cho Công ty Công viên Thống Nhất tổ chức nghiên cứu lập quy hoạch cải tạo, chỉnh trang, nâng cấp công viên trở thành một công viên văn hóa phục vụ nhu cầu nghỉ ngơi, giải trí của nhân dân.²

1. Công viên Thống Nhất

Công viên Thống Nhất rộng khoảng 50 ha (27,8 ha mặt đất và 21 ha mặt nước của hồ Bảy Mẫu) là một trong những công viên lớn nhất của thủ đô và nằm ở ngay trung tâm thành phố. Công viên tiếp giáp với 4 mặt phố Trần Nhân Tông, Nguyễn Đình Chiểu, Lê Duẩn và Đại Cồ Việt và có hai cửa lớn nằm ở phố Trần Nhân Tông và đường Lê Duẩn.

Theo GS. PTS. Hà Đình Đức, nơi đây xưa kia vốn là vùng đầm hồ và bãi rác của 3 làng Vân Hồ, Thế Giao và Thiên Quang. Từ cuối năm 1958, nhiều thế hệ sinh viên và người dân thủ đô đã góp hàng vạn ngày công để cải tạo, đào đắp khu vực này trở thành công viên với hồ nước lớn và hai hòn đảo nhỏ. Công trình khánh thành ngày 30/5/1961 mang tên Công viên Thống Nhất với niềm hy vọng miền Nam sớm được giải phóng và đất nước được thống nhất.

Gần 20 năm sau, vào ngày 19/4/1980, nhân dịp kỷ niệm lần thứ 110 ngày sinh của Lê-nin, Công viên Thống Nhất được đổi tên thành Công viên Lê-nin để tưởng nhớ nhà lãnh tụ vĩ đại của giai cấp công nhân thế giới. Đến tháng 5/2003, công viên Chi Lăng nơi đặt tượng Lê-nin được đổi thành Công viên Lê-nin, và rồi đến ngày 7/10/2003, công viên Thống Nhất lại được khôi phục tên cũ.

Với diện tích thảm cây xanh rộng lớn, Công viên Thống Nhất cùng với khu cây xanh trong Phủ Chủ tịch và vườn Bách thảo là hai lá phổi quan trọng của thủ đô Hà Nội. Cũng từ lâu nay, công viên Thống nhất đã trở thành nơi vui chơi khá hấp dẫn của nhiều tầng lớp nhân dân Hà Nội và du khách. Thiếu nhi có thể chơi đu quay chạy điện, máy bay bay trên khung sắt và nhà gương dị dạng. Thanh thiếu niên có thể vào đây tập ba-tanh, đá cầu, đá bóng hay đi du thuyền. Người nhiều tuổi hơn có thể đi bộ, tập thể dục buổi sáng, chạy bộ, hay đơn giản chỉ ngắm sương mù và hít thở không khí trong lành buổi sáng hay thư giãn mỗi khi chiều về.

Trong công viên có Hồ Bảy Mẫu. Giữa hồ là hai hòn đảo Hoà Bình và Thống Nhất, nằm thanh thản như hai đầu lạng đơn giữa mặt hồ yên tĩnh. Hồ Bảy Mẫu là một hồ nước ngọt, đồng thời là một trong

² Nguồn: <http://www.laodong.com.vn/Home/xahoi/2007/11/64567.laodong>, truy cập ngày 1/12/2007.

26 hồ điều hoà nước mưa, nước thải, và cả điều kiện vi khí hậu của thành phố. Do trong nhiều năm phải tiếp nhận không chỉ nước mưa mà cả nước thải sinh hoạt của các khu dân cư xung quanh nên nước hồ Bảy Mẫu hiện nay đang bị ô nhiễm nặng. Vì vậy, việc tách nước thải sinh hoạt khỏi hồ Bảy Mẫu để đảm bảo điều kiện môi sinh và chức năng điều hoà của hồ là một công việc cần kíp của chính quyền TP. Hà Nội. Nhiệm vụ đề xuất và thực hiện dự án xây dựng và cải tạo Hồ Bảy Mẫu nói riêng và công viên Thống Nhất nói chung được giao cho Công ty công viên Thống Nhất (sau này chuyển thành Công ty TNHHNN một thành viên công viên Thống Nhất).

Hộp 1: Tình trạng ô nhiễm của Hồ Bảy Mẫu và biện pháp xử lý³

Tình trạng ô nhiễm của Hồ Bảy Mẫu

Do 3 mặt công viên đều tiếp giáp với các khu dân cư thuộc 2 quận (Đống Đa, Hai Bà Trưng) gồm 6 phường (Bách Khoa, Nguyễn Du, Lê Đại Hành, Kim Liên, Phương Liên, Trung Phụng) nên một số tuyến nước thải sinh hoạt đã được đổ thẳng ra hồ mà hầu như không qua xử lý. Đó là các tuyến nước thải từ khu vực Nhà Dâu, Khâm Thiên, Nguyễn Thượng Hiền, Nguyễn Du, Vân Hồ, đường Lê Duẩn. Trong đó có hai cửa nước thải lớn và gây ô nhiễm nhiều nhất là cống Trần Bình Trọng và cống Lê Duẩn qua eo Quán Gió ở phía bắc. Lưu vực thoát nước vào hồ tương đối lớn, trong lưu vực lại có nhiều điểm xả nước thải lớn như khu vực ga Hà Nội, khách sạn Nikko, các trạm sửa chữa và rửa xe ô tô. Các cửa xả khác như cống Nguyễn Đình Chiểu, cống Vân Hồ do được xây dựng sau, có ngưỡng tràn nên mức độ ô nhiễm ít hơn. Tổng lượng nước thải xả vào hồ Bảy Mẫu về mùa khô dao động từ 8.500 - 10.000m³/ngày. Về mùa mưa, nước thải được pha trộn với nước mưa đợt đầu (còn gọi là nước mưa rửa cống) chảy vào hồ, mặc dù trên đường Lê Duẩn đã có tuyến cống thoát nước mưa nhưng tuyến này vẫn chưa được nối với cống ở đường Đại Cồ Việt nên nước thải và nước mưa khu vực vẫn đổ vào hồ. Bùn cặn trong nước thải, nước mưa chảy tràn lắng đọng vào đầu hồ làm giảm dung tích, tăng lượng chất hữu cơ và các chất ô nhiễm khác trong hồ. Chính đây là một trong những nguyên nhân làm giảm độ sâu của hồ. Sau đợt nạo vét hồ năm 1992, chiều sâu trung bình của hồ là 3,0m, đến nay độ sâu trung bình của hồ chỉ còn 2,5m, vùng đầu hồ độ sâu chỉ còn từ 0,5 - 1,0m. Qua khảo sát, phân tích nước hồ Bảy Mẫu, Trung tâm kỹ thuật môi trường đô thị và khu công nghiệp đã khẳng định: Các chỉ tiêu hữu cơ như COD, BOD đều có giá trị lớn hơn các quy định cho phép. Vùng đầu hồ hàm lượng dầu lớn, cản trở quá trình quang hợp và hoà tan oxy. Hàm lượng nitơ amoni (NH₄) trong nước hồ lớn, hồ bị phú dưỡng nên màu nước xanh thẫm. Bùn cặn tích tụ nhiều, hàm lượng sunphua (S₂) lớn, phía cuối hồ hàm lượng chì và cadmi tăng. So sánh kết quả phân tích với TCVN 6774: 2000 về chất lượng nước ngọt, bảo vệ đời sống thủy sinh và chất lượng nước mặt loại B theo TCVN 5942-1995 cho thấy: Nước hồ Bảy Mẫu đang bị ô nhiễm nặng, trong nước có hàm lượng hydro sunphua (H₂S) cao, lượng oxy trong nước rất ít nên đã nhiều lần xảy ra hiện tượng cá chết hàng loạt, ảnh hưởng đến môi sinh của hồ.

Tách nước thải bằng hệ thống cống mới

Mục tiêu khi xây dựng dự án của Cty công viên Thống Nhất là sẽ tách nước thải sinh hoạt và nước mưa đợt đầu bằng hệ thống cống quanh công viên. Đây là hệ thống cống được xây mới hoàn toàn, sẽ tập trung dồn nước thải vào những hố ga lớn, đi dọc theo đường Trần Nhân Tông, Nguyễn Đình Chiểu và đổ vào cống thải của hệ thống thoát nước thành phố. Tại một số cửa xả sẽ đặt một số ngưỡng tràn để nước mưa sạch vẫn có thể tràn vào hồ, còn chất thải lắng xuống và chảy vào hệ thống cống thoát nước. Điều này để nhằm mục đích đảm bảo hồ Bảy Mẫu luôn là hồ điều hoà nước mưa của thành phố trong khi vẫn không gây ô nhiễm. Có một khó khăn đó là vào mùa khô, lượng nước bốc hơi bề mặt của hồ rất lớn, trong khi đó lại không có nước bổ cập cho hồ. Để khắc phục tình trạng này, hai cửa xả nước phía nam là cống Bách Khoa và Nam Khang sẽ được cải tạo lại. Cống Nam Khang trước đây chỉ là một hố giữ nước thủ công, sau khi được cải tạo với hệ thống van sẽ đảm bảo

³ Lê Nguyễn, "Tách nước thải sinh hoạt khỏi hồ Bảy Mẫu", Nguồn: http://www.nea.gov.vn/thongtinmt/noidung/ld1_7_4_03.htm, truy cập ngày 1/12/2007.

giữ được nước vào mùa khô cho hồ. Do đây là một hồ lớn nên quá trình xử lý tách nước cũng phức tạp và khó khăn hơn những hồ điều hoà khác. Cùng với các dự án xây dựng tường rào, đường dạo, tiểu cảnh, đài phun nước, dự án tách nước thải sinh hoạt khỏi hồ Bảy Mẫu sẽ được hoàn thành trong năm 2003.

2. Dự án ban đầu của Tân Hoàng Minh

Hộp 2: Công viên Thống Nhất sẽ mở rộng của đón nhân dân!⁴

Theo Công ty Tân Hoàng Minh, nguyện vọng cải tạo công viên này đã được họ ấp ủ từ những năm 2002-2003. Sau nhiều lần thuyết minh, đề xuất với các Sở, ngành, thành phố... ngày 16/1/2004, tại trụ sở UBND TP. Hà Nội, Chủ tịch khi ấy là ông Hoàng Văn Nghiên đã chủ trì cuộc họp lắng nghe công ty trình bày ý tưởng cải tạo Công viên Thống Nhất theo chủ trương "xã hội hoá".

Chỉ đạo của Chủ tịch UBND TP sau đó đã được cụ thể bằng Thông báo số 09/TB-VP ngày 16/2/2004, nêu rõ: "Công ty TNHH Tân Hoàng Minh có trách nhiệm khẩn trương lập Dự án đầu tư gửi Sở KH&ĐT thẩm định, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt... Cho phép thành lập công ty cổ phần theo quy định của pháp luật để đầu tư, khai thác dự án, trong đó Công ty Công viên Thống Nhất là một thành viên".

Theo tinh thần chỉ đạo, dự án đầu tư cải tạo Công viên Thống Nhất phải đảm bảo các nguyên tắc: bảo tồn tính chất công viên là khu nghỉ ngơi, thư giãn của nhân dân; quy hoạch hợp lý các khu chức năng tĩnh, đệm và động; bảo tồn các vườn hoa, cây xanh và đảo Thống Nhất, không bố trí kinh doanh ăn uống; các trò chơi phải chọn lọc kỹ, đảm bảo cân đối quy hoạch chung của công viên; khai thác mặt nước hồ một cách hợp lý; bố trí thời gian trong ngày vào những khu vực sinh hoạt tự do không thu tiền...

Mô hình vui chơi giải trí "Nhà cười" trong dự án đầu tư cải tạo Công viên Thống Nhất của Tân Hoàng Minh phỏng theo nước ngoài.

⁴ Nguồn: <http://vietnamnet.vn/xahoi/dothi/2007/02/661510/>, truy cập ngày 1/12/2007.

Vì vậy, Tân Hoàng Minh cho biết, một điểm khác biệt mấu chốt khi Công viên Thống Nhất được "xã hội hoá" cải tạo và quản lý sẽ là: *nhân dân được vào công viên tự do bất kể ngày nào, giờ nào, không mất tiền mua vé vào cửa*. Sẽ không bao giờ có chuyện buổi chiều thì thu vé vào cửa, buổi sáng không thu, có ngày phải mua vé, ngày khác thì không, mùa này phải mua vé, mùa sau lại miễn vé...

Bởi lẽ, khi Công viên Thống Nhất còn dưới sự "cai quản" của doanh nghiệp nhà nước, với các hoạt động, trò chơi nghèo nàn, kém hấp dẫn như hiện nay - vé vào cửa được coi là một trong những nguồn thu thường xuyên, cơ bản để duy trì quản lý, tu tạo công viên này. Tuy nhiên, khi đã được giao phó cho các doanh nghiệp ngoài quốc doanh, với sự bổ sung hàng loạt các khu vui chơi, hoạt động hấp dẫn - công viên rõ ràng không còn "hoàn cảnh" như trước nữa... Nguồn thu từ vé vào cửa trở thành "thứ yếu", có khi lại phản tác dụng - trở thành "barie" ngáng trở người dân đến với công viên, vào hưởng các dịch vụ trong công viên và tham gia nhiều trò chơi trong đó!

Sự "mở cửa" này của Tân Hoàng Minh đối với dự án cải tạo công viên Thống Nhất hoàn toàn phù hợp tâm tư, nguyện vọng nhiều người dân. Ngay từ năm 2004-2005, khi Tân Hoàng Minh mới được giao dự án này - VietNamNet đã tổ chức loạt bài lấy ý kiến người dân và nhà chức trách. Đồng bào dân được hỏi đã cho rằng: Phí vào cửa trên thực tế chỉ 2.000 - 3.000 đồng/vé nhưng gây cảm giác không thoải mái cho họ, thấy như công viên không còn "của dân, do dân, vì dân". Hơn nữa, vào cửa mất vé, rồi chơi trò gì lại mất vé, tức là người dân đã mất 2 lần vé mới được giải trí tại công viên này.

Có thể bắt đầu bằng đi từ giữa công viên ra!

Một trong những "sáng kiến" của Tân Hoàng Minh cho dự án cải tạo Công viên Thống Nhất là: ngoài lối đi "truyền thống" từ cổng chính và các cổng phụ vào trung tâm công viên dành cho người đi bộ, sẽ thiết kế thêm đường ngầm để ô tô, xe máy có thể từ ngoài đường vào sâu trong tầng đất ngầm của công viên. Dự án sẽ tận dụng tầng đất ngầm này làm bãi đỗ xe và khi người dân cất xe tại bãi ngầm, đi lên là đến ngay khu vực giải trí nhộn nhịp nhất công viên, chơi ngay các trò hấp dẫn và hưởng ngay các dịch vụ ăn uống, ca nhạc mà không mất nhiều thời gian vào quãng đường đi bộ.

Có thể hiểu, tùy ý thích, khách đến đây có thể lựa chọn bắt đầu hành trình bằng "đi từ giữa công viên ra" thay vì đi từ ngoài cổng vào. Theo Tân Hoàng Minh, ý tưởng này xuất phát từ sự nghiên cứu tâm lý các giới, các thế hệ cũng như tham khảo nhiều mô hình vui chơi giải trí tương tự trên thế giới. Ví dụ, người cao tuổi có thể thích lối đi truyền thống, thư thái dắt con, cháu thả bộ dọc theo các con đường bắt từ cổng chính vào trung tâm công viên, ghé quây ảnh này, hàng lưu niệm nọ... song giới trẻ lại luôn muốn "rút ngắn thời gian và khoảng cách". Họ muốn phóng tới công viên, đỗ xích xe và vui chơi ngay theo một tác phong rất công nghiệp và hiện đại.

Hiện, đội ngũ kỹ sư, thiết kế của chủ dự án (Công ty TNHH Tân Hoàng Minh) đang tính toán, hoàn thiện thêm ý tưởng này, chuẩn bị cho việc thuyết minh trước nhiều Sở, ngành, UBND TP thời gian tới - nhằm sớm đưa dự án vào triển khai, kịp đón ngày kỷ niệm 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội.

Ngoài ra, theo dự án mà Tân Hoàng Minh đang nghiên cứu, nhiều trò chơi phát huy tinh túy của các mô hình giải trí hàng đầu thế giới sẽ có mặt tại công viên Thống Nhất, như: "Mê cung" (ma trận) là một toà lâu đài rộng với ngoằn ngoèo cái lối rẽ bên trong, thử thách tinh thần và sự kiên nhẫn, trí nhớ của người lọt vào muốn tìm lối ra; "Thuyền lắc cảm giác mạnh" (rồng sinh đôi) đột ngột đưa cùng lúc khoảng 40 người lên cao rồi lại bất ngờ hạ xuống, cho người chơi cảm giác khác lạ; "Sân golf mini" để các em nhỏ làm quen với môn thể thao cao cấp này với một chi phí rẻ; "Nhà cười", "Tàu điện trên không" và nhiều trò chơi điện tử, mô hình khác...

3. Dự án xây dựng Disneyland tại công viên Thống Nhất của Vincom

Hội 3: Sẽ có một Walt Disney giữa lòng Hà Nội?⁵

TP - Mới đây, UBND TP Hà Nội đã chấp thuận về chủ trương để Vincom chuẩn bị dự án đầu tư vào Công viên Thống Nhất với số vốn khoảng 1.500 tỷ đồng. Công viên sẽ là hình ảnh thu nhỏ của Walt Disney.

Thông tin trên được đưa ra sau cuộc họp “nóng” giữa lãnh đạo TP.Hà Nội, các sở ngành, chức năng và Cty Cổ phần Vincom.

Mơ về một Walt Disney giữa lòng Hà Nội ?

Rộng 50 ha trong đó có mặt hồ 21ha, lại nằm giữa trung tâm Hà Nội-thành phố 4 triệu dân với mức sống đang tăng lên mỗi ngày, những điều kiện đó đủ hứa hẹn hiệu quả lạc quan của dự án.

Vậy nhưng ông Lê Khắc Hiệp, Chủ tịch HĐQT của Vincom lại dè dặt: “Đầu tư vào Công viên Thống Nhất, chúng tôi không đặt vấn đề lợi nhuận lên trên hết”.

Một thủ đô luôn coi du lịch là hàng đầu nhưng lại thiếu chỗ vui chơi giải trí. Không chỉ kém hấp dẫn khách du lịch nước ngoài mà ngay cả người dân Thủ đô cũng không biết vui chơi ở đâu. “Hàng triệu đô la của dân Hà Nội đã chảy vào các điểm vui chơi giải trí của các nước lân cận. Chúng tôi muốn nuông chiều khách” - Ông Hiệp quả quyết.

Theo đề án sơ lược, Vincom sẽ biến Công viên Thống Nhất thành một điểm vui chơi số một của Hà Nội với tổ hợp các trò chơi trí tuệ, mạo hiểm, thể thao, nghệ thuật và văn hóa. Sự phối hợp liên hoàn giữa vui chơi trên cạn và dưới nước với những công nghệ giải trí tối tân của thế giới.

“Chúng tôi thuê tư vấn, mua đứt công nghệ, chuyển giao và tự khai thác các tổ hợp vui chơi chứ không liên doanh với nước ngoài” - Ông Hiệp khẳng định. Theo ông Hiệp thì, Cty sẽ đầu tư cho những tổ hợp vui chơi có thể lên đến cả triệu đô la. Công viên sẽ là hình ảnh thu nhỏ của Walt Disney.

Bên cạnh những hạng mục vui chơi, Vincom dự tính sẽ đầu tư bài bản một tổ hợp giải trí đẳng cấp quốc tế, ví như sàn nhảy, studio, phòng chiếu phim công nghệ 3D, 4D hàng đầu thế giới.

Để điều tiết các sản phẩm công ích và dịch vụ, dự kiến những trung tâm mua bán cũng được đặt ngay tại công viên đáp ứng nhu cầu mua sắm của khách. Một bãi đỗ xe sức chứa 500 xe cũng được đặt ngầm ngay dưới những bóng cây xanh để thỏa mãn nhu cầu nóng của TP.

“Cơ chế” - chìa khóa của dự án

Ý tưởng táo bạo, phát huy được nguồn lực xã hội vào tăng giá trị sản phẩm công ích, tuy nhiên dự án cũng đứng trước nhiều khó khăn. Hiện Công viên Thống Nhất do Cty TNHH Nhà nước một thành viên Công viên Thống Nhất (thuộc UBND TP Hà Nội) quản lý với 400 lao động. “Chúng tôi đảm bảo giải quyết việc làm cho số lao động này” - Ông Hiệp cam kết.

“Nhưng chúng tôi cũng muốn có sự đồng thuận trong XH để chúng tôi yên tâm đầu tư. Bao nhiêu năm nay, một công viên đẹp như thế giữa lòng Hà Nội nằm ngủ im, trong khi vùng dân Thủ đô và khách lại quá thiếu chỗ vui chơi giải trí. Nhưng khi có người đầu tư chắc không thể không có những ý kiến bàn ra, tán vào. Chúng tôi mong muốn được sự ủng hộ của chính quyền TP cũng như người dân Thủ đô để yên tâm đầu tư.

Tôi tin rằng với cái tâm trong sáng, mọi việc đều minh bạch, chắc chắn chúng tôi sẽ tìm được giải pháp tốt đẹp để làm hài hòa lợi ích của thành phố, người dân Thủ đô và doanh nghiệp.

⁵ Nguồn: <http://www.tienphongonline.com.vn/Tianyon/Index.aspx?ArticleID=74736&ChannelID=2>, truy cập ngày 1/12/2007.

Chỉ khi mọi việc thật rõ ràng, doanh nghiệp mới “dám” bỏ tiền vào để đầu tư. Và chúng tôi cũng mong có những ý kiến đóng góp thật cụ thể của chính quyền thành phố và người dân Thủ đô để tìm ra phương án tối ưu trước khi mọi việc được triển khai tiếp” - Ông Hiệp nói.

“Nếu như mọi việc được thống nhất sớm, chủ đầu tư sẽ bắt tay ngay vào thực hiện dự án. Với kinh nghiệm, năng lực, chúng tôi tin tưởng rằng mình sẽ có thể hoàn thành dự án vào dịp Hà Nội kỷ niệm 1.000 năm Thăng Long- Hà Nội”- Ông Hiệp khẳng định.

4. Dự án xây dựng, cải tạo, nâng cấp công viên Thống Nhất của Sở Quy hoạch Kiến trúc Hà Nội

Hộp 4: Hà Nội nâng cấp Công viên Thống Nhất⁶

Thành phố muốn có công viên đẹp, phục vụ tốt cho người dân nhưng thiếu vốn để nâng cấp. Doanh nghiệp có vốn nhưng đã đầu tư thì phải có lãi. Người dân cũng cần có nơi vui chơi, giải trí hấp dẫn nhưng chi phí phải thấp hoặc miễn phí càng tốt... Hà Nội vẫn đang tìm phương án để phá vỡ vòng luẩn quẩn trên.

Sở Quy hoạch Kiến trúc Hà Nội vừa có tờ trình UBND TP Hà Nội xin phê duyệt nhiệm vụ quy hoạch chi tiết (tỷ lệ 1/500) xây dựng, cải tạo, nâng cấp Công viên Thống Nhất. Theo khảo sát của đơn vị tư vấn, Công viên Thống Nhất nằm trên địa bàn hai phường Lê Đại Hành và Nguyễn Du thuộc quận Hai Bà Trưng. Phía Bắc công viên giáp với chi giới đường đô phố Trần Nhân Tông; phía Đông giáp với chi giới đường đô phố Nguyễn Đình Chiểu, khu dân cư Văn Hồ và Công ty Fujita; phía Nam giáp với đường Đại Cồ Việt và phía Tây giáp đường Lê Duẩn, khách sạn SAS và Liên đoàn Xiếc Việt Nam.

Theo ông Đỗ Viết Chiến - Phó Giám đốc Sở QH-KT Hà Nội, quy mô nghiên cứu quy hoạch chi tiết rộng khoảng 48,5 ha. Trong đó, bao gồm cả phần diện tích đất để mở đường theo quy hoạch, đảo Thống Nhất và đảo Hòa Bình, hồ Bảy Mẫu...

Cũng theo ông Đỗ Viết Chiến, mục tiêu của việc lập quy hoạch chi tiết là nhằm hoàn thiện hệ thống cây xanh mặt nước, xây dựng, cải tạo hoàn chỉnh đồng bộ công viên văn hóa nghỉ ngơi, phục vụ mọi tầng lớp nhân dân và tạo thêm các loại hình vui chơi, giải trí, thể dục thể thao, sinh hoạt văn hóa cho thanh thiếu niên cũng như cải thiện môi trường, cảnh quan đô thị Thủ đô. Ông Chiến nói: “Cần phải tổ chức không gian, thiết kế cảnh quan theo hướng hiện đại, kết hợp phát huy các giá trị văn hóa, lịch sử, xã hội cảnh quan hiện có, tạo ra một công viên có môi trường sinh thái phù hợp từng lứa tuổi, lối sống của người Hà Nội...”.

Theo đơn vị tư vấn, bố cục của công viên sau cải tạo có thể chia thành 3 vùng: vùng động, vùng đệm và vùng tĩnh. Vùng động bố trí tại phía Bắc với chức năng phục vụ các hoạt động mang tính sôi động như vui chơi giải trí, thể thao, rèn luyện thân thể và các vùng không gian lớn phục vụ lễ hội, mít-tinh, khu dành cho thiếu nhi... Trong vùng này dự kiến bố trí khu đỗ xe ngầm và dịch vụ công cộng ngầm. Vùng đệm gồm bán đảo Phong Lan, khu vực Đông hồ Bảy Mẫu dọc trục đường Nguyễn Đình Chiểu sẽ bố trí các khu chức năng có tính chất nhẹ nhàng, văn hóa như vườn hoa chuyên đề, hội hoa cây cảnh, bến thuyền. Vùng tĩnh sẽ là khu vực nghỉ ngơi, thư giãn, không bố trí các hoạt động ồn ào với chủ đạo là không gian xanh phục vụ nhân dân dạo bộ, ngắm cảnh, tập thể dục, dưỡng sinh... Mặt nước hồ Bảy Mẫu sẽ được giữ nguyên. Nước hồ sẽ được cải tạo làm sạch để tổ chức một số hoạt động vui chơi trên mặt nước hoặc tạo không gian thủy cung, nhạc nước...

Phó Chủ tịch UBND TP Hà Nội, ông Nguyễn Văn Khôi cho biết, cải tạo, nâng cấp nhưng phải đảm bảo yếu tố công viên văn hóa, nghỉ ngơi, giải trí phục vụ nhân dân. Ngoài ra, phải bảo tồn diện tích cây xanh, mặt nước song song với cải thiện hạ tầng, môi trường, cảnh quan... Ông Nguyễn Văn Khôi cũng yêu cầu các đơn vị liên quan khảo sát, đánh giá một cách toàn diện thực trạng công viên, nghiên

⁶ Nguồn:

http://hanoitourism.gov.vn/hanoitourist_2/home/tin_tuc_chi_tiet.php?don_vi_id=6&nhom_don_vi_id=2&tin_tuc_id=226, truy cập ngày 1/12/2007.

cứu thận trọng hệ thống các công trình ngầm và sớm thống nhất phương thức, mô hình đầu tư dự án nâng cấp, cải tạo công viên.

Hiện nay, thành phố đã giao 3 doanh nghiệp (Công ty cổ phần Vincom; Công ty TNHH Tân Hoàng Minh, Công ty TNHH Nhà nước một thành viên Công viên Thống Nhất) nghiên cứu, đề xuất xây dựng dự án đầu tư cải tạo, nâng cấp công viên Thống Nhất. Tuy vậy, chủ trương dùng nguồn vốn ngoài ngân sách để thực hiện dự án này đang gặp phải sự phản ứng của một số chuyên gia đô thị.

Mới đây, tại Hội thảo về không gian xanh công cộng của Hà Nội, một vài chuyên gia cho rằng, Hà Nội nên “mở cửa” các công viên cây xanh công cộng như Thống Nhất... Đặc biệt, cần phá bỏ các hàng rào ngăn cách của các công viên này với không gian xung quanh, bỏ chế độ thu phí vào cửa... Những đề nghị kiểu này sẽ rất khó khả thi nếu muốn huy động nguồn vốn xã hội hóa bởi các nhà đầu tư không thể chỉ làm công ích! Nhưng nếu cứ trông chờ vốn ngân sách thì công viên lại khó thoát cảnh xập xệ, không thu hút được người dân. Rõ ràng, phương án cân đối lợi ích cộng đồng – Nhà nước – nhà đầu tư phải được tính toán rất kỹ mới mong dự án khả thi.

5. Trích một số ý kiến của các bên liên quan

Hộp 5. Biến công viên Thống nhất thành Disneyland: Nhà khoa học lên tiếng⁷

Trong những ngày qua, dư luận xôn xao về Dự án Công viên Walt Disney và Dịch vụ Thương mại tại Công viên Thống Nhất, PGS.TS Hà Đình Đức qua VietNamNet đã gửi thư tới Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết để bày tỏ suy nghĩ của mình về dự án với mong muốn giữ được lá phổi xanh cho Thủ đô.

Kính gửi: Chủ tịch nước CHXHCNVN Nguyễn Minh Triết,

Kính thưa Chủ tịch, tôi tên là Hà Đình Đức, PGS.TS Sinh học, là công dân của Thủ đô Hà Nội, Hội viên Hội Bảo vệ Thiên nhiên và Môi trường Việt Nam; Hội viên Hội Di sản Văn hóa Việt Nam; Hội viên Hội Bảo vệ Thiên nhiên và Môi trường Thủ đô.

Vừa qua, thông tin trên các cơ quan công luận tôi được biết UBND TP. Hà Nội đã chấp thuận về chủ trương để Công ty Vincom chuẩn bị dự án đầu tư vào Công viên Thống Nhất với số vốn khoảng 1.500 tỷ đồng. Công viên sẽ là hình ảnh thu nhỏ của Disney Land. Bên cạnh những hạng mục vui chơi, Vincom dự tính sẽ đầu tư bài bản một tổ hợp giải trí đẳng cấp quốc tế, ví như sàn nhảy, studio, phòng chiếu phim công nghệ 3D, 4D hàng đầu thế giới (Tienphongonline thứ sáu 02/02/2007). Tôi hết sức lo ngại nếu dự án này thực hiện Công viên Thống Nhất chắc chắn sẽ không còn là công viên cây xanh nữa và mất đi một di sản văn hóa!

Kính thưa Chủ tịch,

Nơi đây xưa kia vốn là vùng đầm hồ và bãi rác của 3 làng Vân Hồ, Thế Giao và Thiên Quang, phía đông là đất các làng cổ Vân Hồ, Thế Giao và Thiên Quang. Phía bắc là làng Thiên Quang, Pháp Hoa, Quang Hoa, Liên Thủy. Phía tây là làng Liên Thủy, Kim Liên (hồ Bảy Mẫu là của làng Kim Liên). Phía nam là làng Phúc Lâm Tiểu và Vân Hồ.

Từ cuối năm 1958, khu vực này được cải tạo, thế hệ sinh viên chúng tôi ngày ấy cùng với nhân dân Hà Nội đã đóng góp hàng vạn ngày công lao động đào đắp thành công viên với hồ nước lớn và hai hòn đảo nhỏ. Công trình khánh thành ngày 30/5/1961 mang tên Công viên Thống Nhất với niềm hy vọng để sớm giải phóng miền Nam thống nhất đất nước. Với chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử, ngày 30/4/1975, quân và dân ta đã giải phóng hoàn toàn miền Nam hoàn thành sự nghiệp thống nhất đất nước.

⁷ Nguồn: <http://vietnamnet.vn/bandocviet/2007/08/727135/>, truy cập ngày 1/12/2007.

Nhân dịp kỷ niệm lần thứ 110 ngày sinh của Lê-nin, lãnh tụ vĩ đại của giai cấp công nhân thế giới, Công viên Thống Nhất được đổi tên thành Công viên Lê-nin (ngày 19/4/1980). Đến tháng 5/2003, Công viên Chi Lăng nơi có tượng Lê-nin đổi thành Công viên Lê-nin, Công viên Thống Nhất lại được trả lại tên cũ.

Công viên Thống Nhất có diện tích 27,8ha mặt đất và 21ha mặt nước. Trên mặt hồ có hai đảo nhỏ, diện tích 1,2ha. Đảo nằm giữa hồ với cây cối xum xuê, các đàn cò trắng thường về đây trú ngụ, gọi là đảo Hoà Bình, đảo bên hồ giáp với đường Lê Duẩn gọi là đảo Thống Nhất có cây cầu uốn cong bắc từ bờ đi vào đảo là nơi thu hút nhiều du khách đến công viên. Trên diện tích mặt đất công viên được trồng nhiều loại cây xanh và các bồn hoa trở nên xanh tốt tạo nên một trong những lá phổi của Thủ đô.

Mùa xuân năm 1960, Bác Hồ kêu gọi toàn dân hưởng ứng một tháng trồng cây từ ngày mồng 6 tháng giêng đến mồng 6 tháng hai, chào mừng 30 năm ngày thành lập Đảng. Trong tháng ấy, Bác yêu cầu mỗi người trồng ít nhất một cây sống. Ngày 11 tháng giêng năm ấy, Bác đã tự tay trồng cây đa trong Công viên Thống Nhất. Gần 50 năm qua, cây đa Bác trồng với hàng chục rễ lớn có đường kính hàng chục centimet cắm sâu trong lòng đất, tán cây toả bóng xum xuê trên một diện tích rộng lớn trở thành cây cổ thụ đẹp nhất công viên.

Công viên Thống Nhất và hai thảm cây xanh được coi là lớn nhất có ý nghĩa quan trọng đối với môi trường Hà Nội là khu cây xanh trong Phủ Chủ tịch và vườn Bách thảo. Thảm cây xanh trong Phủ Chủ tịch hầu như không bị tác động còn giữ nguyên bóng dáng vốn có xưa kia. Thảm cây xanh vườn Bách thảo cũng còn tương đối nguyên vẹn.

Trong quá trình đô thị hoá đã có biết bao nhiêu công viên, vườn hoa đã bị xóa sổ như vườn hoa Cửa Nam phá đi để mở rộng nút giao thông. Công viên Thủ Lệ phải nhường chỗ cho các chuồng chim thú và các khu vui chơi, khách sạn DaeWoo, các nhà hàng. Hàng cây xanh trên các đường phố Phan Bội Châu, Khâm Thiên, hàng cây giữa dải phân cách đường giữa khu Kim Liên và Trung Tự... cũng phải đốn hạ để mở rộng đường giao thông cho thành phố. Rồi lại nhiều cây cổ thụ bị đốn hạ vì án ngữ mặt tiền các toà nhà cao tầng mới xây như nhà Tung Sinh phố Hàng Vôi, nhà Kim Đan 100 Lò Đúc, 10 cây xà cừ cổ thụ đốn hạ cho thoáng mặt tiền Vincom...

Nay lại đến lượt Công viên Thống Nhất sẽ biến thành "Công viên Walt Disney". Không biết "Công viên Walt Disney" và tổ hợp giải trí đẳng cấp quốc tế, ví như sàn nhảy, studio, phòng chiếu phim công nghệ 3D, 4D hàng đầu thế giới sẽ chiếm bao nhiêu diện tích mặt bằng (?). Ngoài ra, chỉ riêng gara đỗ xe 5 tầng ngầm, trong đó 3 tầng với diện tích 90.000m² sàn dành đỗ xe, hai tầng khác với diện tích 60.000m² sử dụng kinh doanh thương mại. Vậy diện tích cây xanh còn lại bao nhiêu?

Nếu dự án này thực hiện, khu vực này sẽ bị đào xới tung lên và Công viên Thống Nhất sẽ thành đại công trường. Liệu khu công viên cây xanh này có còn là lá phổi của Thủ đô Hà Nội nữa không? Đó là chưa kể vốn dĩ giao thông khu vực này hiện đang là vấn đề bức xúc, nếu kéo theo những dịch vụ vui chơi "hấp dẫn" và dịch vụ thương mại, người xe ra vào nhiều sẽ tăng thêm cảnh ùn tắc.

Kính thưa Chủ tịch,

Theo Vụ Hạ tầng kỹ thuật - Bộ Xây dựng đề nghị, tỷ lệ đất cây xanh từ 8 - 10 m²/người đối với đô thị lớn và 4 - 7 m²/người đối với đô thị vừa và nhỏ. Hiện nay, chỉ số này tính trung bình trong các quận nội thành Hà Nội là khoảng gần 2 m²/người. Vì vậy, *các công viên cây xanh trong nội đô nói chung là hết sức quý giá cho môi trường khi không còn quỹ đất dành cho cây xanh.* Trong khi các toà cao ốc trong nội đô ngày càng nhiều, số người tập trung vào ngày càng đông. Đó là chưa kể những cây xanh già cỗi, sâu bệnh buộc phải đốn hạ, những cành tán cây hàng năm phải cưa chặt bớt để chống bão... Những cây mới được trồng thay thế phải vài chục năm sau khi phân cành, toả tán thì mới có ý nghĩa cho môi trường.

Công viên Thống Nhất hiện đang là vật báu của Thủ đô, không chỉ là thảm cây xanh, lá phổi của Hà Nội mà còn là một di sản văn hóa dân tộc, dấu ấn của thời kỳ chống Mỹ cứu nước, đặc biệt cây đa Bác

Hồ là tài sản Bác để lại cho các thế hệ con cháu nhớ đến Tết trồng cây - nay phong trào đã trở thành truyền thống văn hóa Việt Nam mỗi khi Tết đến xuân về.

Kính mong Chủ tịch xem xét và sớm có ý kiến chính thức trước khi dự án này trở thành hiện thực.

Kính chúc Chủ tịch mạnh khỏe lãnh đạo đất nước ta phát triển bền vững trên con đường đổi mới.

Kính thư

PGS.TS Hà Đình Đức

Ý kiến của một kiến trúc sư cảnh quan

Hộp 6. Trả giá đất nếu Công viên Thống Nhất thành "đại nhà hàng"¹⁸

Kể từ sau "cuộc chiến" với một số ít người có quyền, có tiền toan núp bóng cái gọi là "Thủy cung Thăng Long" hồng chiếm đoạt hàng vạn mét vuông đất công ven hồ Tây - KTS cảnh quan Trần Thanh Vân dường như khép lại với thế giới của riêng bà. Ít giao du, hạn chế xuất đầu lộ diện, nhưng không "đừng" được trước nguy cơ mất nốt màu xanh hiếm hoi của một số công viên Thủ đô - bà Vân lại vừa lên tiếng sau nhiều năm vắng lặng...

Công viên Thống Nhất là nơi rất tốt để "học làm người"

Công viên Thống Nhất chỉ là một trong số các công viên hiện nay của Thủ đô đứng trước nguy cơ xâm lấn núp bóng "xã hội hóa cải tạo", như: Công viên Tuổi Trẻ sắp mất đứt 20 nghìn m² đất cho cao ốc hơn 50 tầng, công viên Yên Sở buộc phải điều chỉnh qui hoạch tổng thể để "dung nạp" khách sạn 5 sao, văn phòng cho thuê, nhà nghỉ vào đây... nhưng sao bà có vẻ chú trọng đến Công viên Thống Nhất nhiều hơn cả?

KTS Trần Thanh Vân: - Cuộc đấu tranh của tôi nói riêng và anh em, bạn bè, đồng nghiệp nói chung sẽ đi từ tâm điểm đầu tiên là công viên Thống Nhất để rồi bảo vệ toàn bộ "hệ thống không gian xanh công cộng của Thủ đô". Công viên Thống Nhất là một thành tựu của Thủ đô sau ngày giải phóng về cải tạo môi trường (khởi công năm 1958, khánh thành 1960 với 40ha đất trồng cây, 20ha hồ).

Đừng nghe 2 tiếng "công viên" mà đánh đồng nó với những công viên, khu vui chơi giải trí khác. Ví dụ: công viên nước Hồ Tây, Công viên văn hóa Đầm Sen, Công viên Suối Tiên, Công viên Kỳ Hòa... ở TP.HCM cũng gọi "công viên" nhưng thực chất là những khu kinh doanh thuộc lĩnh vực công nghiệp giải trí với mục đích lợi nhuận là chính, còn Công viên Thống Nhất từ khai sinh đến nay luôn mang sứ mệnh "phúc lợi công cộng".

Để khách quan, tôi xin trích lời một người nước ngoài nhìn nhận về công viên Thống Nhất - bà Debra Efroymsen, Giám đốc vùng Quỹ HeathBridge (Canada): "Công viên Thống Nhất thực sự là một ốc đảo thanh bình giữa lòng Hà Nội, dù có phần rìa giáp ranh nhiều phố lớn nhưng hầu như phía trong lại tách biệt hoàn toàn với giao thông bên ngoài và mang một nét rất riêng mà không phải công viên nào trên thế giới cũng có được. Nó như hình ảnh thu nhỏ của cuộc sống, nơi thành phần lui tới thật đa dạng, từ người giàu đến người nghèo, từ trí thức đến người lao động, từ người khỏe mạnh đến người già yếu, bệnh tật..."

Riêng với tôi, một người nước ngoài nhiều năm gắn bó Hà Nội, Công viên Thống Nhất là nơi rất tốt để **học làm người**. Tôi yêu khoảng thời gian từ 7-8h sáng tại công viên này, đó là khoảng thời gian đẹp nhất trong ngày của tôi. Nơi này, những người cao tuổi tập dưỡng sinh với thanh kiếm và quạt giấy, nơi kia nhóm thanh niên chơi cầu lông, nhảy valse, bách bộ... giúp tôi thấy được vẻ đẹp của thành phố".

¹⁸ Nguồn: <http://vietnamnet.vn/xahoi/2007/08/726867/>, truy cập ngày 1/12/2007.

Công viên Thống nhất có duyên nợ sâu đậm với tôi nửa thế kỷ qua. Điều này, chỉ ai đã đẩy từng xe bò hoặc gánh từng gánh bùn, đất, cát, để cải tạo Hồ Bảy mẫu bán thiu, xây dựng nên công viên đầu tiên của Thủ đô như chúng tôi mới hiểu. Đó là thời gian 1955-1960, đang học trường cấp 2-3 Việt Đức, tuần nào chúng tôi cũng đi lao động một buổi để làm cái việc chân lấm tay bùn nhưng rất vinh quang đó!

Những năm tháng ấy, chúng tôi được giáo dục rằng: Công viên là công trình công ích của xã hội. Nhà nước ta còn nghèo, chưa có tiền đầu tư thì lớp thanh thiếu niên mới lớn như chúng tôi phải bỏ sức lao động ra để làm cho chính mình. Chiến tranh kết thúc, được về sống ở Thủ đô, gánh đất xây dựng Công viên Bảy Mẫu, đắp đường Cổ Ngư thành đường Thanh Niên - chúng tôi cảm thấy vô cùng hạnh phúc. Chúng tôi đã thực sự "lao động quên mình".

Đầu 1960, công viên Bảy Mẫu hoàn thành. Tháng 6 năm đó, chúng tôi tốt nghiệp phổ thông trung học và tổ chức liên hoan chia tay ngay bờ hồ công viên, viết lưu niệm cho nhau, hát cho nhau nghe những bản tình ca, rồi mỗi người một ngả.

Năm 1966, khi tôi tốt nghiệp Kiến trúc từ Thượng Hải trở về, đất nước bắt đầu bị bom đạn chiến tranh phá hoại. Tôi nhận công tác tại Viện nghiên cứu qui hoạch thuộc Bộ Kiến trúc. Viện chúng tôi là viện đầu ngành cả nước về qui hoạch và thủ trưởng trực tiếp của tôi - Giáo sư Đàm Trung Phụng lại có sáng kiến thành lập Tổ nghiên cứu Công viên TP do chị Nguyễn Thị Thanh Thủy làm thủ lĩnh. Tôi trở thành một trong những thành viên đầu tiên của Tổ nghiên cứu này.

- Tổ nghiên cứu của bà vào những năm 60-70 đó đã làm gì cho các công viên nói chung và công viên Thống Nhất nói riêng?

KTS Trần Thanh Vân: - Thời kỳ đó, công trình xây dựng mới không có, nhưng đề tài nghiên cứu, thu thập tài liệu nước ngoài để chuẩn bị cho mai sau rất nhiều. Chúng tôi đọc, dịch và viết sách. Theo nguyên lý sử dụng đất đô thị thì "diện tích đất xanh" của các thành phố lớn phải chiếm từ 40-45% đất toàn đô thị, trong đó công viên cấp thành phố như công viên văn hóa nghỉ ngơi, công viên thể thao, công viên thiếu nhi... mỗi cái phải rộng vài trăm hecta. Ngoài ra, ở mỗi khu dân cư phải có vườn hoa công cộng để dân quanh đó thư giãn, hít thở.

Hà Nội khi ấy diện tích xanh thiếu trầm trọng. Chúng tôi cộng tất lại, kể cả các hàng cây trên hè phố và hồ thì diện tích xanh vẫn dưới 25% diện tích toàn thành phố. Khoảng đất xanh đó là diện tích tối thiểu để cây cỏ đủ sức hấp thụ khí CO2 do con người thải ra, nhằm tái tạo không khí trong lành, đặc biệt tại các khu phố cũ chật chội.

Do công việc, tôi thường xuyên đến công viên Thống Nhất. Tôi là người đầu tiên biên soạn qui phạm thiết kế công viên ở tỉ lệ 1/500 và bộ mẫu ký hiệu các bản vẽ ở tỉ lệ này. Đây là những nguyên tắc kinh điển buộc mọi kiến trúc sư phải tuân theo. Thiết kế 1/500 được duyệt, rồi đến thiết kế sơ bộ và thiết kế thi công. Cây cỏ xanh tốt, sạch sẽ, không khí trong lành... là những tiêu chuẩn hàng đầu mà một không gian xanh thành phố phải đạt được - Công viên Thống Nhất những năm đó đã đạt tiêu chuẩn này và thực sự là nơi có khoảng xanh thoáng đãng nhất Thủ đô.

Không phải cứ đưa nhiều "trò" vào là công viên sẽ tốt hơn

- Điều bức xúc nhất của bà trong dự án cải tạo Công viên Thống Nhất hiện nay?

KTS Trần Thanh Vân: - Tôi đã đọc "Nhiệm vụ quy hoạch chi tiết cải tạo nâng cấp Công viên Thống Nhất tỷ lệ 1/500" và hầu hết văn bản, quyết định của UBND TP từ 2003 đến nay liên quan công viên này. Tôi cũng đã đọc lời phát biểu trên báo chí mới đây của các nhà đầu tư, thể hiện tự tin, khẳng định sẵn sàng ném vào công viên 100 triệu USD (1.500 tỉ đồng)...

Với tư cách là một chuyên gia đứng ngành nghề có 40 năm thâm niên, tôi thấy rất buồn vì bộ hồ sơ này có quá nhiều mâu thuẫn, tiền hậu bất nhất. Hai vấn đề lớn tôi cần nói rõ: **Thứ nhất**, trình tự thiết kế chưa đúng. Tôi xin hỏi: Bản nhiệm vụ thiết kế này do ai lập? Tại sao không có bản chính với dấu và chữ ký? Tại sao ngày 28/5/2007 TP mới ra thông báo "Xem xét phê duyệt nhiệm vụ thiết kế quy

họach chi tiết" nhưng trước đó 2 tháng (3/2007) đại diện liên doanh kia đã công bố với báo chí "tổng vốn đầu tư là 1.500 tỉ đồng, sẽ khởi công quý III /2007"?

Sắp thi công? Vậy bản thiết kế đâu? Dự toán đâu? Dự án đã được duyệt chưa? Đấu thầu trên cơ sở nào? Các công ty Vincom và Tân Hoàng Minh trúng thầu vì lẽ gì? Đã đủ điều kiện khởi công chưa mà thi công?

Phải chăng các vị chẳng phải muốn cải tạo một công viên "của dân, do dân, vì dân" gì mà chỉ nhằm vào mảnh đất mầu mỡ 52ha có 4 mặt tiền thoáng đẹp mà thôi? Thật kỳ lạ, qui họach chi tiết không có, bản vẽ kỹ thuật thi công không cần, nhưng các vị ấy đã kể ra những thứ sẽ xây ở đây và số tiền sẽ chi vào đây rồi!?

Các vị khăng định đây sẽ là một trung tâm văn hóa lễ hội, vui chơi giải trí lớn nhất cả nước, một biểu tượng của Thủ đô Hà Nội, một "chốn thần tiên", còn quyết tâm sẽ không có trò chơi nào lặp lại giống như Singapore hay Thái Lan và không quên cả rạp chiếu phim 3D, 9.000m2 sàn ga-ra để ô-tô và 6.000m2 sàn trung tâm thương mại... Thế là nơi đây sẽ thành một "đại nhà hàng, siêu thị" với đủ trò bát nháo! Công viên tiếp tục bị xé thịt!

Dân Thủ đô đã và đang cam chịu một "đại nhà hàng Vườn thú Hà Nội" với đủ loại quán nhậu từ cao cấp như Làng Việt, Phố Ngói đến thịt chó, tiết canh... hoặc gọi là "Tập đoàn ẩm thực Vườn thú Hà Nội" cũng được - nay sắp phải chấp nhận thêm "Trung tâm thương mại Công viên Thống Nhất"?!

Kiến trúc sư đâu hết mà cứ ai có tiền là tha hồ "phán" như thế họ là tổng công trình sư vậy?! Tôi xin khăng định: Bản Nhiệm vụ thiết kế và Sơ đồ cơ cấu với mấy từ chung chung chia ra khu động, khu tĩnh... kia chưa nói lên gì cả, chưa đủ điều kiện để vẽ tiếp bản thiết kế kỹ thuật thi công. Vì thế, tôi kiến nghị Sở Xây dựng không được cấp phép tại đây khi chưa đủ cơ sở pháp lý.

Hơn nữa, như tôi đã nói, Công viên Thống Nhất quá chật chội, lại ngay khu đông dân, không đủ qui mô đầu tư hạng mục vui chơi giải trí kiểu Disneyland. Một nhà kinh doanh có ý định ngăn con cái các đại gia không xách từng va-ly tiền đô của cha mẹ ra nước ngoài đốt là rất đúng, nhưng mời các vị xuống Hòa Lạc hoặc lên Sóc Sơn mà đầu tư Disneyland, ở đó tha hồ ý tưởng "Tổ hợp giải trí đẳng cấp quốc tế".

Tôi không tin rằng các bậc phụ huynh giàu có từng cho con cái sang tận Singapore hay Bangkok để tiêu xài lại chê Hòa Lạc, hay Sóc Sơn là quá xa? Chẳng hạn, hồ Đồng Quan cách Sân bay Nội Bài chỉ 4km, nếu đầu tư tốt, các vị sẽ tha hồ "bắt" bọn con nhà giàu ở các nước khác mang tiền nộp lại cho các vị!

- Tất nhiên đã là doanh nghiệp, kinh doanh thì phải "khôn", phải tìm chỗ có lợi mà "đổ" tiền - vì vậy các công ty kia chắc cũng không sai khi chọn Công viên Thống Nhất bởi nơi đây đặc địa. Vấn đề là ở trách nhiệm quản lý nhà nước, chính quyền đô thị có thấy cần và quý khoảng xanh đó không hay sẵn sàng đánh đổi lấy rạp chiếu phim, nhà hàng, siêu thị?

KTS Trần Thanh Vân: - Thành phố gần như quên rằng những công viên này là công trình phúc lợi công cộng, nên đã nghĩ ra đủ cách kinh doanh để kiếm tiền từ khoảng xanh vốn rất nghèo nàn này. Chúng tôi kêu đất xanh quá ít, nhưng một số người lại cho là đất trống nhiều quá, phí quá, thi nhau xé thịt công viên! Tôi tán thành ý kiến trên VietNamNet của tác giả Thanh Bình (ĐH Deakin - Úc) rằng "Công viên không phải là dịch vụ giải trí", hay nói chính xác hơn: Không nên nghĩ thiên cậ là phải đưa vào đây nhiều dịch vụ giải trí thì công viên mới có chất lượng tốt hơn được.

Từ 1975 đến nay, Hà Nội có thêm nhiều công viên trung bình và nhỏ, chủ yếu được xây dựng bằng lao động công ích (còn gọi là lao động XHCN). Diện tích xanh có vẻ được tăng lên nhưng vẫn không kịp tốc độ tăng dân số. Mật độ dân cư Hà Nội giờ đây lên tới 3.400 người/km². Người dân ngày càng cần không gian xanh để thở, nhưng chất lượng các công viên (kể cả Công viên Thống Nhất) thì ngày một kém.

Đầu tiên là rất buồn - buồn thì không phải do đầu tư kém mà chính vì tổ chức quản lý kém. Theo tôi, giải quyết tồn tại này không cần quá tốn tiền nâng cấp mà cần thay đổi cơ chế quản lý. Thành phố kiểm tra xem đã sử dụng quỹ phúc lợi xã hội chưa? Một Thủ đô văn minh mà để cho một công viên nằm giữa khu đông dân lay lắt suốt 50 năm, đang trở thành khu xả rác và tụ điểm ma túy thì thật đáng buồn!

Đến dạo chơi ở công viên không phải thứ gì xa xỉ mà là nhu cầu sống tối thiểu của tuyệt đại đa số nhân dân, nhất là dân lao động đang sống trong phố cũ chật hẹp. Chỉ cần một bãi cỏ xanh, một hồ nước trong là đủ! 50 năm trước, bằng sức lao động của mình, bằng cơm nắm bánh mì cha mẹ cho, chúng tôi đã tạo được những thứ đó thì bây giờ khá giả hơn rồi mà không giữ được là lỗi ở cơ chế, chính sách, lỗi của chính quyền.

- Vậy tâm nguyện liên quan đến Công viên Thống Nhất bà muốn nhắn nhủ người trong ngoài cuộc?

KTS Trần Thanh Vân: - Nếu các nhà đầu tư có lòng, xin hãy công đức vào đây chút ít để giúp Thành phố cải tạo vệ sinh môi trường, khai thông cống rãnh, nạo vét lòng hồ, sửa sang các bồn hoa, tạo chỗ cho người già đọc sách, đánh cờ, cho con trẻ chạy nhảy vui chơi sau giờ tan học, cho đám thanh niên có chỗ đánh cầu lông, học nhảy valse... Tôi tính, làm tất cả những thứ đó, các vị sẽ chi tiêu không đến 1% tổng số vốn 1.500 tỉ đồng dự kiến, nhưng lại được người đời ngợi ca.

Tôi phát biểu những điều này rất thực lòng và thiện chí. Bởi nếu Disneyland và các nhà hàng, trung tâm thương mại, sân khấu mà xuất hiện sẽ không khác gì đại họa đối với Công viên Thống Nhất thanh bình này!

Hộp 7. Ý kiến của đại diện một số hiệp hội và nhà chuyên môn

Phản biện "nóng" việc "chặt cây xây khách sạn" tại công viên!⁹

Lo lắng trước những dự định dồn dập của nhiều doanh nghiệp đồng loạt muốn xây tòa nhà văn phòng, cao ốc, khách sạn trên đất công viên - lãnh đạo nhiều hội, hiệp hội, tổng hội, bộ, ngành và một số tổ chức quốc tế vừa cùng lên tiếng.

Diễn đàn để các "cây đa cây đề" đến từ Bộ XD, Tổng hội XD, Hội Qui hoạch phát triển đô thị VN & HN, Hiệp hội Công viên cây xanh, Quỹ Ford, Tổ chức HealthBridge (Canada) và nhiều "tiếng nói độc lập" cùng tìm giải pháp cho cụm từ "xã hội hóa cải tạo công viên" không trở thành "tư hữu hóa" - là Hội thảo khoa học "Hệ thống không gian xanh công cộng Thủ đô" vừa tổ chức ngày 3/8/2007 tại Hà Nội.

Hội thảo qui tụ nhiều tên tuổi "nổi đình đám" trong làng kiến trúc, qui hoạch và xây dựng như: TS Đào Ngọc Nghiêm, GS.TSKH Nguyễn Thế Bá, KS Lê Ất Hợi, PGS.TS Huỳnh Đăng Hy, TS Phạm Sỹ Liêm... và bất ngờ hơn là sự xuất hiện của KTS cảnh quan Trần Thanh Vân - người góp phần đưa ra ánh sáng vụ "Thủy cung Thăng Long" và TS luật Cù Huy Hà Vũ - từng kiện và thắng kiện cả chính quyền cấp tỉnh vì cho phép xây khách sạn trên đồi Vọng Cảnh (Huế), đồng thời có công lớn "dẹp yên" dự án tái dựng "đền Cầu Nhi" trên gò nổi hồ Trúc Bạch.

Giờ đây, những gương mặt này lại "đồng tâm hiệp lực" trong công cuộc chung bảo vệ không gian xanh hiếm hoi, ít ỏi còn sót lại của các công viên Thủ đô.

Thứ trưởng Bộ XD, Chủ tịch Hiệp hội Công viên cây xanh VN Trần Ngọc Chính: "Cần một Nghị định quản lý công viên cây xanh".

HN hiện có khoảng 50 công viên, vườn hoa với tổng diện tích 400ha. Việc tổ chức cây xanh, mặt nước đang được thực hiện rất mạnh mẽ. Có thể trong qui hoạch chúng ta vẽ tốt đấy, nhưng khi thực hiện quá nhiều bất cập!

⁹ Nguồn: <http://vietnamnet.vn/xahoi/2007/08/726177/>, truy cập ngày 1/12/2007.

Ở nước ngoài, công viên của họ đúng là công viên, được khai thác đến từng mét vuông đất, chỗ nào trồng cây, chỗ nào trồng cỏ, chỗ nào xây dựng công trình... rất khoa học. Bản thân công viên là một tác phẩm nghệ thuật hết sức độc đáo của những nghệ nhân vừa làm vườn vừa làm kiến trúc, với hệ thống cây xanh, tiểu cảnh, đài tưởng niệm...

Rất cần thêm một Nghị định về quản lý công viên cây xanh vì hiện nay mới chỉ có Thông tư 20 của Bộ Xây dựng về vấn đề này để thống nhất quản lý ở tầm vĩ mô hơn nữa.

Chủ tịch Hội Quy hoạch phát triển đô thị VN Nguyễn Thế Bá: "Đừng để các công viên cũng bị phá huỷ như hồ Tây!"

Năm nào TP cũng hô hào "tết trồng cây" nhưng trồng đâu chả biết? Tỷ lệ cây xanh công viên ở HN vẫn rất thấp so với chỉ tiêu tối thiểu cần có.

Nhiều công viên đã biến dạng ngay khi mới khai sinh vì các công trình sai mục đích, chức năng xâm lấn. Công viên Thành Công là một ví dụ: quần thể nhà hát, lưới tập golf, cao ốc nhấp nhô lộn xộn... đã phủ kín quanh cái công viên lẽ ra là một không gian trồng đẹp để muôn người cùng hưởng! Nay chỉ một số chủ công trình hưởng (và những người có tiền đến đó)!

Cụm từ "xã hội hóa" cần cân nhắc và được hiểu đúng đắn hơn nữa trong kinh doanh, khai thác để không biến nơi sinh hoạt của cộng đồng thành các cơ sở kinh doanh vì lợi ích của một nhóm người, sai mục đích sử dụng của qui hoạch xây dựng.

KTS cảnh quan Trần Thanh Vân: "Disneyland là gì?"

Disneyland - công trình mô phỏng thiên nhiên xuất phát từ Mỹ là một máy khổng lồ đặt ngoài trời tạo những con thú giả lộn dưới nước, bay trên không hoặc cưỡi sóng lao lên như sắp xông vào nuốt chửng người xem. Khách hồi hộp theo dõi, rúm lại sợ hãi... nhưng, quái vật thốt nhiên lặn xuống... Hóa ra, tất cả đều là máy!

Muốn lắp đặt những máy móc đó, phải chặt hết cây, phải đào sâu lòng hồ xuống, phải đổ bê-tông, lắp thiết bị... Một nửa công viên Thống Nhất phải đào tung lên hết, mất hết diện tích xanh thiên nhiên và hệ sinh thái thuần khiết!

Ở Tokyo, muốn đến Disneyland phải qua khoảng 20 trạm xe điện ngầm, xe buýt (đoán chừng cách trung tâm trên 40km). Ở TP.HCM, công viên Đầm Sen, Suối Tiên cũng nằm tại ngoại vi. Công viên Thống Nhất quá chật chội, lại ngay khu đông dân, không đủ qui mô đầu tư hạng mục này.

Quy hoạch phát triển tổng thể đến 2020 đã được Thủ tướng phê duyệt ngày 20/6/1998 cho phép khai thác không gian rộng lớn ở phía tây nam thành phố, tận Hòa Lạc hoặc vượt sông Hồng đến ngã ba sông Đuống và xa hơn lên hồ Đồng Quan (Sóc Sơn). Đó mới là những nơi cho Disneyland!

TS luật Cù Huy Hà Vũ: "Tôi sẽ tư vấn Hội, Hiệp hội khởi kiện nếu các DN được phép "trục lợi" trên đất công viên!"

Các công viên với mục đích cao nhất là phúc lợi công cộng được duy trì đến nay chính nhằm đảm bảo công bằng xã hội giữa người nghèo với người giàu mà Đảng và Nhà nước luôn chú trọng. Nếu tất cả biến thành "sân chơi của nhà giàu" là đi ngược lại mục tiêu công bằng xã hội đó!

Nếu đất công viên biến thành trung tâm thương mại, cao ốc văn phòng, khách sạn cao sao - người thu nhập thấp không có tiền vào giải trí, mua sắm, thuê phòng ở đó sẽ chơi ở đâu?

Cần phân biệt rõ "khu vui chơi giải trí" với "công trình công ích phi lợi nhuận". Đô thị phát triển, stress tăng tương ứng, con người cần nghỉ ngơi, tĩnh lặng hơn sự ồn ào của các dịch vụ giải trí. Tôi khuyến cáo các doanh nghiệp đang có ý định "xâm lấn" đất công viên, phá huỷ cây xanh (dưới nhiều lý do) hãy dừng ngay lại. Nếu không, để bảo vệ công trình công ích, bảo đảm công bằng xã hội - hoặc với tư cách cá nhân, hoặc với tư cách luật gia, tôi sẽ tư vấn cho các Hội, Hiệp hội khởi kiện vụ án hành chính này.

Hộp 8. Một số ý kiến phản đối của người dân

"Công viên của dân, vài người không thể định đoạt thay dân!"¹⁰

Những ngày qua, khi hội thảo "đặc biệt" nhằm cứu các công viên Hà Nội diễn ra - một hội thảo khiêm tốn tổ chức ngay giữa công viên Bách Thảo, không doanh nghiệp nào tài trợ như các cuộc thi hoa hậu, cũng không ăn trưa, không "túi nặng" cho mỗi đại biểu xách một chiếc về... nhưng lại qui tụ được rất nhiều tiếng nói nhiệt tâm và kinh nghiệm.

Khi hàng trăm thư độc giả khắp nơi trên thế giới chấp chới bay về VietNamNet, mong manh hy vọng sẽ góp phần bé nhỏ "cứu mạng" các công viên...

... Cũng là lúc tại UBND TP. Hà Nội, Sở Quy hoạch - Kiến trúc Hà Nội cùng các nhà đầu tư trình Nhiệm vụ thiết kế quy hoạch tỉ lệ 1/500 xây dựng, cải tạo, nâng cấp công viên Thống Nhất.

Theo đơn vị tư vấn, bố cục của công viên sau cải tạo có thể chia thành 3 vùng: vùng động, vùng đệm và vùng tĩnh. Vùng động bố trí tại phía bắc với toàn bộ dải đất giáp đường Trần Nhân Tông (cũng là vùng đất rộng lớn nhất, giá trị nhất của công viên Thống Nhất) sẽ bao gồm các hoạt động mang tính sôi nổi như: vui chơi giải trí, không gian lớn cho lễ hội, mít-tinh, khu đỗ xe và dịch vụ công cộng ngầm xen kẽ vài hoạt động thể thao, rèn luyện thân thể...

Vùng đệm gồm bán đảo Phong Lan, khu vực đông hồ Bảy Mẫu (dọc đường Nguyễn Đình Chiểu) sẽ bố trí các khu chức năng có tính chất nhẹ nhàng, văn hóa như: vườn hoa chuyên đề, hội hoa cây cảnh, bến thuyền... Hồ Bảy Mẫu được cải tạo để tổ chức hoạt động vui chơi trên mặt nước, xây thủy cung, nhạc nước...

Phần còn lại rất "hẻo" và khuất nẻo góc đường Đại Cồ Việt - Lê Duẩn, trên thực tế hiện nay chỉ có mỗi 1 lối nhỏ vòng theo hồ để người dân đi lại, tập thể dục (vì hồ đã ra gân sát bờ rào công viên khu vực này), được các nhà tư vấn dành làm vùng tĩnh để nhân dân nghỉ ngơi, thư giãn, dạo bộ, ngắm cảnh, tập thể dục, dưỡng sinh...

Vấn sẽ thành công viên động bởi "vùng động" rộng nhất, chủ đạo?

Có mặt tại công viên Thống Nhất thời điểm này, phóng viên VietNamNet ghi nhận được rất nhiều ý kiến của những người không hẹn mà ngày nào cũng gặp nhau tại công viên, đã nhiều năm như thế, kể cả khi đau yếu, chỉ trừ lúc mưa bão, xa Hà Nội hoặc ốm liệt giường... Bao trùm lấy họ là cảm giác tiếc nuối, đầy băn khoăn, thắc mắc.

Họ đặt ra với nhau hàng loạt câu hỏi, đại loại như: Tại sao chẳng thấy bàn đến việc mở rộng "vùng tĩnh" ra cả 4 mặt công viên Thống Nhất (giáp Trần Nhân Tông, Nguyễn Đình Chiểu, Đại Cồ Việt, Lê Duẩn) để người dân từ "bốn phương tám hướng" đều dễ dàng vào hít thở, tập thể dục, nghỉ ngơi và công viên cũng vẹn nguyên sứ mệnh "phúc lợi công cộng" của mình? Tại sao cứ "dồn" người dân chỉ được thư giãn, nghỉ ngơi tại mỗi cái dải đất hẹp góc Đại Cồ Việt - Lê Duẩn, còn khu đất rộng lớn, giá trị nhất (giáp Trần Nhân Tông, đối diện là hồ Thiên Quang) thì cứ "nhét" hàng loạt công trình xây dựng, khiến cưỡng so với chức năng chính của công viên này?

Theo người dân, việc chia vùng động, vùng tĩnh, vùng đệm trong công viên chỉ "đẹp" trên lý thuyết, nghe có vẻ "khoa học" nhưng thực tế lại không phù hợp.

Thứ nhất, nếu chia vùng cho một thành phố lớn hoặc ít ra là một khoảng đất từ vài trăm đến hàng nghìn hecta thì còn khả thi, nhưng đây là một công viên chỉ 48,5ha (trong đó mặt nước đã chiếm non nửa, chỉ có khoảng 28ha đất) thì các vùng được chia kia liệu có gì đảm bảo sẽ "bảo toàn chức năng", không ảnh hưởng nhau, ví dụ: sự huyền ảo, âm thanh mít-tinh, lễ hội của "vùng động" sẽ hoàn toàn không lọt sang "vùng đệm" và "vùng tĩnh" (bởi khoảng cách giữa các vùng quá gần)?

¹⁰ Nguồn: <http://www.vietnamnet.vn/xahoi/2007/08/728753/>, truy cập ngày 1/12/2007.

Thứ hai, cũng theo người dân quan tâm - khi đặt "vùng tĩnh" gần đường Đại Cồ Việt (chính là vành đai 1 của Hà Nội) và đường Lê Duẩn cũng đang quá tải (phải chuyển thành đường 1 chiều với ôn ào xe lửa đi qua hiện nay) liệu có phù hợp, trong khi đúng ra "vùng tĩnh" (nếu có) phải nằm chính tại phía giáp Trần Nhân Tông bởi khu vực đó gần trung tâm thành phố, tĩnh tại hơn và liền kề với hồ Thiền Quang yên ả.

Ý đồ của tư vấn đưa vào "vùng động" giáp Trần Nhân Tông khu "dịch vụ + bãi đỗ xe ngầm" rộng lớn. Người dân phân vân trên nóc cái móng ngầm kiên cố ấy sẽ là gì, hay trong tương lai dần dà sẽ hình thành tòa nhà văn phòng, cao ốc tại đây?

Thế nhưng, tất cả những câu hỏi người dân tự bản khoăn với nhau (kể trên) đều "roi tôm" vào tình trạng chung: "Ông hỏi tôi thì... tôi biết hỏi ai?!"

Theo ghi nhận, người dân cũng mong muốn các nhà quản lý, nhà đầu tư phải qui định và cam kết rõ: loại mít-tinh, lễ hội nào thì phù hợp tổ chức trong công viên, loại nào không - và khẳng định công viên không thể "dung nạp": các đêm rock, đêm rap, rồi ca nhạc thời trang lồng ghép quảng cáo cho các doanh nghiệp, thi hoa hậu các cấp... Điều này hoàn toàn phải được hoạch định trong dự án, trong thiết kế và phải được duyệt bởi qui hoạch chi tiết tỉ lệ 1/500 đã có thể kỹ càng tới mức: trồng cây gì, ở đâu, cái đu quay này cao bao nhiêu, to bao nhiêu, đặt ở góc nào...

Cùng với đó, đông đảo người dân yêu cầu được biết và đóng góp ý kiến cho bản qui hoạch công viên Thống Nhất trước khi chính thức phê duyệt. Theo họ, song song với việc triển lãm công khai lấy ý kiến nhân dân trong nhiều ngày, cần tổ chức các hội thảo tiếp thu đóng góp của nhiều chuyên gia, nhà khoa học, xã hội. Dự án công viên cần có các chuyên gia riêng về công viên, bởi một số lãnh đạo sở, ngành, Thành phố giờ đây có thể quản lý rất giỏi nhưng chuyên môn chính lại là cấp thoát nước, hoặc giao thông, hoặc xây dựng công trình nói chung mà chưa được học tập, nghiên cứu về công viên. Các ý kiến sau khi thu thập này phải được gộp vào biên bản đính kèm dự án.

Ông Trần Khắc Kế - giáo viên hưu trí (Tập thể Bộ NN&PTNT): "Đừng "ăn chơi nhảy múa" gì ở đây!"

Các vị làm gì thì làm nhưng phải đảm bảo mặt nước không được bé đi, cây không được chặt, và đừng "ăn chơi nhảy múa" gì trong công viên này. Thích ăn chơi thì ra nhà hàng, khách sạn chứ vào công viên làm gì? Công viên này là công viên xã hội, là lá phổi xanh của thành phố, phải để chỗ cho người dân đi lại, thư giãn... Nói thật chứ, ở công viên này, toàn dân lao động đến thường xuyên nhiều chứ người giàu họ đi đâu ấy chứ họ không đến đây, hoặc thỉnh thoảng lắm mới đến.

Thêm nữa, đã là công viên xã hội thì theo tôi phải không mất tiền. Việc này TP.HCM thi hành rồi, nhiều công viên đã tháo bỏ hàng rào hoặc hàng rào chỉ làm thấp, tượng trưng thôi! Thế mà ngay như bây giờ ở công viên Thống Nhất này, mặc quần đùi, đi giày thể thao vào thì không mất tiền nhưng mặc sang trọng thì lại bắt mua vé 2.000 đồng/người - hóa ra thấy người ta ở xa đến thì thu, ở gần thì không thu, là cái kiểu gì? Đã không thu thì tất cả phải không thu!

Công viên bây giờ có bao nhiêu cổng, cổng nào cũng lớn nhưng cánh cổng to lại đóng kín, chỉ mở mỗi cái cửa ngách con con bên cạnh là không được. Thế nhiều cửa để làm gì? Đây có phải ngọc môn của nhà vua, chỉ có khâm sứ khi tiếp kiến vua mới được đi cửa chính còn dân đi cửa phụ đâu?! Phải mở thông thoáng cho mọi người vào chứ!

Nếu không có kinh phí, Nhà nước phải cố gắng mà bỏ tiền ra, chứ không nên lấy cái nợ trong công viên để nuôi cái kia! Tôi nghĩ, Thành phố này chỉ cần tiết kiệm đi một tí là "nuôi" được công viên ngay chứ có gì đâu! Tư duy rằng chúng tôi phải xây nhà hàng, siêu thị này nợ trong công viên để "nuôi" công viên là không được! Công viên này là để phục vụ đại bộ phận nhân dân, không trừ một tầng lớp nào nên trước hết ngân sách Thành phố, Nhà nước phải có trách nhiệm.

Ông Lê Cửu Long - cán bộ đối ngoại hưu trí (phố Huế, Hai Bà Trưng, HN): "Cần nhất là làm sạch, khỏi cần xây dựng!"

Tôi thấy đang có vấn đề thương mại hóa tại công viên Thống Nhất này, có ý biến công viên thành nơi kinh doanh. Mà đã nhằm mục đích thương mại hóa thì sẽ chủ yếu kiếm tiền của những người có tiền, sẽ phân biệt giàu nghèo, hạn chế sự ra vào của những người già, người lao động ít tiền.

Công viên này hiện giờ theo tôi cảnh thiên nhiên, cây, nước, đường đi cũng khá đẹp rồi - cái cần nhất trong "cải tạo" là giữ cho sạch sẽ, an ninh chứ không cần xây thêm gì nhiều. Nếu có xây, thì hãy xây thêm cho chúng tôi mấy chỗ trú mưa (dạng quán trống, mái nhẹ) chứ bây giờ mưa sập xuống bất ngờ không biết trú vào đâu cả, vào nhà hàng thì không phải lúc nào cũng sẵn tiền; và xây vài cái bốt canh bố trí nhân viên an ninh tại đó, để người dân cảm thấy an tâm, an toàn hơn nữa khi nghỉ ngơi ở đây.

Hiện giờ công viên buổi tối rất thiếu ánh sáng. Nếu có thể, hãy lắp thêm một ít đèn, thế thôi! Nâng cấp, cải tạo hay xây dựng gì cũng phải phù hợp nguyện vọng chung của nhân dân. Chúng tôi rất sẵn sàng tham gia ý kiến nếu được mời dự các hội thảo liên quan đến công viên Thống Nhất.

Ông Trần Khắc Nghiêm - doanh nhân (tổ 16 Phương Liền, Đống Đa, HN): "Cần nhân rộng khung cảnh tự nhiên thêm nữa"

Cải tạo là cần thiết, công viên hay bất cứ công trình gì nếu có điều kiện cũng cần liên tục giữ gìn, cải tạo, tu bổ để mang lại lợi ích lớn nhất và không lạc hậu. Tôi nghĩ, việc cải tạo thì ai cũng ủng hộ thôi, nhưng cải tạo thế nào để những khung cảnh tự nhiên bây giờ không chỉ giữ được và còn nhân rộng ra mới là thành công, chứ không phải cứ xây thêm nhiều hàng quán, trò chơi là thắng lợi!

Công viên Thống Nhất này, các cụ nhà mình ngày xưa đã bỏ bao công sức ra xây dựng, nếu bây giờ cải tạo mà làm thay đổi đi, làm mất ý nghĩa vốn có của nó đi thì tâm lý chung ai cũng lo lắng. Ra công viên thích nhất là được hưởng thụ không khí tự nhiên, cái đó mới lâu dài, lợi ích đó mới bền vững chứ chơi trò gì cũng chỉ vài lần là chán. Nếu cải tạo, cần chú trọng đầu tiên là nước hồ. Bây giờ hồ hôi hám lắm, không thể chịu nổi!

Nên công khai qui hoạch để người dân được bổ sung cho hoàn chỉnh hơn, kết hợp ý kiến của các nhà chuyên môn (thuộc nhiều tổ chức và độc lập) "có nghề", cùng tạo nên một bức tranh tổng thể công viên đẹp và phù hợp.

Hộp 9. Nếu tôi là giám đốc công viên Hà Nội...¹¹

"Tôi sẽ kỷ luật nhân viên vệ sinh..."

"Hà Nội vào thu, thời tiết mát mẻ thế này mà vẫn còn mùi nồng nặc tỏa ra từ hồ Bàu Mẩu, thử tưởng tượng những ngày hè oi nồng, vào công viên thì sẽ thế nào..." - ông Nguyễn Hải (số 7, ngách 2/4, Phương Mai, Hà Nội) bức xúc. 75 tuổi, mỗi sáng tinh sương, ông đều thả bộ quanh nơi rộng thênh thênh giữa lòng Hà Nội này mấy chục năm nay.

Trước khi về hưu, ông Hải là cán bộ của Bộ Lao động - Thương binh - Xã hội. Nay, thử đặt mình vào vị trí mới, với tâm nguyện của một người dân Thủ đô hướng về một công viên mơ ước, ông tỏ vẻ dứt khoát: "Nếu tôi là giám đốc công viên Thống Nhất, thấy con cá nào chết nổi phoi bụng trên mặt nước, tôi sẽ phạt nhân viên dọn vệ sinh. Thấy chó ào ào chạy vào công viên mỗi chiều dẫm đạp lên rào cây, thảm cỏ, tôi sẽ hỏi trách nhiệm của bảo vệ. Lại còn có những người dân vào đây xả rác, thậm chí coi góc khuất công viên như nhà vệ sinh nữa chứ, bảo vệ ở đây rất đông mà vẫn để tình trạng này xảy ra...".

Người đàn ông nói tiếng miền Nam, bạn ông Hải cũng hào hứng góp lời: "Nếu tôi là giám đốc công viên, việc tôi làm đầu tiên là cải tạo hồ hồ Bàu Mẩu, nâng cấp hệ thống thoát nước, không cho nước thải bên ngoài tràn vào. Chỉ cần hai đến ba người thôi, thường xuyên quan tâm làm vệ sinh hồ nước. Nếu không cho khách tham quan bơi thuyền trong lòng hồ thì cũng cho nhân viên vệ sinh chèo thuyền đi vớt rác thường xuyên, xem có con cá chết nào không..."

¹¹ Nguồn: <http://www.vnn.vn/psks/phongsu/2004/10/298350/>, truy cập ngày 1/12/2007.

"Tôi sẽ lập một đường dây nóng!", ông Hải bổ sung. "Tệ nạn trong công viên vốn bị kêu âm lên rồi. Nếu không có đủ tai mắt của bảo vệ thì đã có người dân ở khắp mọi nơi hỗ trợ dẹp cho cái khoản mất an ninh trật tự, tệ nạn chích hút, cướp giật...". Người "bạn chạy bộ" của ông Hải tiếp lời: "Làm sao thì làm, cán bộ quản lý công viên phải đưa không gian trong lành, an toàn đến với mỗi hàng cây, thảm cỏ chứ không phải để công viên mãi còn những bóng tối, những góc khuất dai dẳng mãi. Tôi là người Nam, nhưng tôi yêu Hà Nội, yêu công viên này thì mới nói thế..."

"Tôi sẽ không thu vé vào công"

Lại thêm một buổi sáng mát trong nữa để hàng trăm người dân Hà Nội tìm đến công viên hơn bốn mươi năm tuổi thả bộ, thư giãn, hít thở khí trời. Điều này không khỏi xoa đi ấn tượng về một công viên với không gian thoáng rộng như công viên Thống Nhất (nguyên là công viên Lênin) là nơi chủ yếu dành để... tập thể dục. Công viên sinh ra mà chỉ để "tập thể dục" thì không có gì sai trái nhưng nếu chỉ có thế thì quả là lãng phí!

Ba giờ chiều, tôi vào công viên Thống Nhất qua cổng đối diện với hồ Thiên Quang, đã thấy hàng trăm học sinh trường THCS Kim Liên vào đây học thể dục. Các em cho biết trường thuê địa điểm ở đây để làm nơi học thể dục, mỗi tuần có hai tiết học.

Muộn hơn một chút, thêm hàng trăm em học sinh của trường tiểu học Ngô Gia Tự ào đến trước cửa công viên với khăn quàng đỏ, kèn trống dành cho nghi thức đội. Đỗ Trọng Đạt, học sinh lớp 6C, trò chuyện về công viên một cách thích thú: "Em thích đi công viên. Lần gần đây nhất em vào đây với mẹ trong ngày hội 50 năm báo Thiếu niên tiền phong. Nhưng vào công viên Văng Trăng thì em thích hơn, ở bên đây có các trò chơi hay như rồng thép Thăng Long, bánh xe khổng lồ... còn ở đây lần nào cũng chỉ là nhà gương, đu quay...". Đạt cũng biết vào công viên Hồ Tây, công viên Văng Trăng phải tiêu tiền gấp nhiều lần nhưng em vẫn thích hơn.

Chị Vũ Thu Hằng, nhân viên văn phòng Công ty TNHH Hào Hoa - một nhà hàng lớn đặt trong khuôn viên công viên Thống Nhất, nhưng hoạt động hoàn toàn độc lập với công viên Thống Nhất - cũng cho biết: "Nhiều người đến công viên, vào nhà hàng của chúng tôi, ngồi thừ ra rồi bảo "chả có cái gì!". Tức là họ hy vọng đến công viên để được tìm đến những hình thức vui chơi, giải trí nhưng đây chỉ là nơi có cây xanh, bóng mát".

Tôi trò chuyện với Ân khi cậu cùng những sinh viên trong lớp vào công viên Thống Nhất trượt patin. "Nếu tôi là giám đốc công viên, tôi sẽ bỏ chuyện soát vé ở cổng. Tôi nghĩ công viên là công trình phúc lợi xã hội, người dân được hưởng không khí trong lành nơi đây mà không phải bỏ tiền mua vé. Điều này khó với nước mình nhưng nhiều công viên nước khác đã làm được rồi. Tiền có thể thu qua những dịch vụ phong phú, qua những sân chơi được thiết lập trong đó".

Ân cùng với các bạn của mình vào đây để luyện tập thể dục, thể thao nên đã được miễn vé vào cửa (vốn chỉ 1.000 đến 2.000 đồng). Nhưng điều mà Ân mong mỏi có lẽ là việc mọi người dân dù ở bất cứ đâu, khi đến với Hà Nội, sẽ thực sự thoải mái khi bước vào công viên, coi đó như một tài sản chung mà mọi người đều có ý thức giữ gìn, làm đẹp...

"Tiền tỷ phơi nắng"?

Hà Nội ngày càng có nhiều công viên được xây mới, quy mô và số tiền đầu tư lớn nhưng khai thác kém hiệu quả, nằm bạc phếch dưới mưa, dưới nắng mà vắng người tìm đến. Người ta coi đó là "tiền tỷ phơi nắng". Có những công viên rộng không thua kém gì công viên nơi này nơi khác, lại có thể ngắm mình trên mặt hồ, bấy lâu đã là một phần hồn của Hà Nội nay đang trở nên xa lạ với người dân Thủ đô...

Vậy là người dân Hà thành yêu những phút thanh thoi nơi công viên đã phải ước mơ, kể cả mơ mình là... giám đốc, để làm được nhiều hơn cho những công viên mơ ước. Bởi tại sao những khuôn viên rộng lớn của Hà Nội lại không thể được như bao công viên đẹp Sài Gòn, hay như những công viên ở các nước lân cận Indonesia, Malaysia... chưa nói đến thành phố của công viên, London bên nước Anh xa lắc?

Sau khi lắng nghe người dân Hà thành mơ về những công viên đẹp, thử đặt mình vào ghế giám đốc công viên, tôi gõ cửa giám đốc Công ty Công viên Thống Nhất, có trụ sở trên đường Lê Duẩn, ngay cạnh công viên Thống Nhất.

Ông Nguyễn Trung Kiên nói nhiều đến hệ thống đài phun nước màu với số vốn đầu tư 1,3 tỉ, khánh thành tháng 9/2004. Ông cũng nói đến một ngày hội thiếu nhi 1/6 với lượng người đến công viên đông kỷ lục. Ông nghĩ đến một công viên Thống Nhất sẽ là một công viên văn hóa chứ không đơn thuần là công viên vui chơi giải trí. Những điều làm được ấy quan trọng, nhưng ít ỏi quá... Công viên Thống Nhất vẫn thừa người lui đến, nhiều khu vui chơi cũ kỹ nằm buồn thiu, rác thải đi vài bước chân lại thấy, hồ nước nồng nặc suốt bao năm nay... Cũng theo ông Kiên "vấn đề an ninh trật tự được đảm bảo tốt và sau ngày giải phóng Thủ đô 10/10 năm nay, hồ Bảy Mẫu sẽ được cải tạo".

Vấn đề bức xúc nhất, dễ thấy nhất là một cái hồ ô nhiễm nặng suốt bao năm tháng tỏa mùi nồng nặc như muốn đuổi khách tham quan, đây là chưa nói đến những "bóng tối công viên" rình rập người đi dạo... Theo như thông tin ông Giám đốc đưa ra, dự án tháo nước và ngăn nước thải cho hồ Bảy Mẫu đã được phê duyệt cách đây cả năm rồi.

Mời nhà đầu tư - tại sao chưa?

Từ đầu năm 2004, ông Hoàng Văn Nghiên, nguyên Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội đưa ra ý kiến chỉ đạo về việc cải tạo, khai thác công viên Thống Nhất. Theo đó, dự án đầu tư được giao cho Công ty TNHH Tân Hoàng Minh. Công ty có nhiệm vụ đầu tư, cải tạo Công viên Thống Nhất trên nguyên tắc: bảo tồn được tính chất là nơi nghỉ ngơi, thư giãn của nhân dân, quy hoạch hợp lý các khu chức năng tĩnh, khu đệm và khu động; giữ nguyên hiện trạng vườn hoa, cây xanh, đảo Thống Nhất, không bố trí làm nơi kinh doanh, ăn uống. Đồng thời, giữ gìn tính văn hoá bằng việc nghiên cứu chọn lọc kỹ, bảo đảm cân đối quy hoạch chung của công viên; gắn kết Công viên Thống Nhất với Công viên Hồ Ba Mẫu nhằm hình thành một quần thể công viên để bố trí chức năng và hoạt động liên thông cả hai khu vực.

Rất nhiều ý kiến được đưa ra bản khoản về tính khả thi và hiệu quả của việc đưa nhà đầu tư vào cải tạo, khai thác công viên Thống Nhất. Tuy nhiên cho đến thời điểm hiện tại vẫn chưa thấy dự án này khởi động. Không ít người thắc mắc: Tân Hoàng Minh không thể "vào" được công viên Thống Nhất hay tự công ty này đã bỏ lỡ một cơ hội kinh doanh hiếm có.

Nếu doanh nghiệp tư nhân có "phần" trong công viên thì công viên Thống Nhất có sức ép về lợi nhuận, cảnh quan thanh bình yên tĩnh của nhiều khu vực có bị phá vỡ? Còn nếu điều hành công viên vẫn là doanh nghiệp Nhà nước như hiện nay thì với đà này... đến bao giờ công viên mới có được một bộ mặt mới?

Có lẽ việc một nhà đầu tư mới nhảy vào là một vấn đề "nhạy cảm" nên ông Nguyễn Trung Kiên, Giám đốc Công ty Công viên Thống Nhất đã từ chối đề cập đến vấn đề này. Ông Kiên không dám phát biểu việc Tân Hoàng Minh đầu tư vào công viên Thống Nhất có khả thi hay không và theo ông "câu trả lời thuộc về Tân Hoàng Minh và người đưa ra quyết định chỉ đạo".

"Nếu ông là giám đốc công viên Thống Nhất ông sẽ làm gì để công viên Thống Nhất đẹp hơn?". Câu hỏi này đặt ra với ông Phạm Tân Văn, trưởng phòng kinh doanh của Công ty Cổ phần Dịch vụ giải trí Hà Nội, đơn vị quản lý Công viên Hồ Tây, công viên Văng Trảng, nơi được đánh giá là đã có những hoạt động kinh doanh dịch vụ, đa dạng hóa loại hình vui chơi giải trí tốt hơn so với mặt bằng chung những công viên ở Hà Nội. Dưới góc nhìn của người hoạt động kinh doanh, ông Văn khẳng định: công viên Thống Nhất có địa thế rất đẹp, thoáng rộng, nếu tổ chức những hoạt động giải trí, thư giãn hay công viên văn hóa thì cũng cần chú ý đến các vấn đề xã hội phát sinh. Vì ở giữa Thủ đô, việc biến công viên Thống Nhất trở nên quá náo động thì chưa phải đã tốt.

Mơ về một công viên văn hoá

Website của công viên Hồ Tây (www.congvienhotay.com) những ngày này gần như không hoạt động, chị Vũ Thúy Quỳnh, phòng Marketing của Công viên, cho biết.

Hà Nội cuối thu, lượng khách bắt đầu vãn. Sang mùa đông, phần công viên nước sẽ phải ngừng hoạt động. Khách đến Hồ Tây sẽ chủ yếu vui chơi ở công viên Văng Trảng, nhưng những trò chơi mới nhất của công viên là thuyền lác, đu quay xoắn, đu quay dây văng đã có cách đây một năm. Sang năm 2005, dự định công viên Hồ Tây mới đầu tư thêm hệ thống thiết bị vui chơi mới. Hiện tại để giữ hiệu suất hoạt động, công viên Hồ Tây chú trọng việc tổ chức sự kiện, cho thuê địa điểm làm chương trình biểu diễn nghệ thuật.

"Chúng tôi vẫn đang làm ăn có lãi", ông Văn khẳng định. "Hồ Tây" cũng muốn trở thành một công viên văn hóa chứ không đơn thuần là vui chơi, giải trí, điều mà công viên Thống Nhất cũng muốn hướng đến.

Như vậy, cả những công viên đã trải qua hàng chục năm gắn bó với người dân Thủ đô đến những công viên mới mở ở Hà Nội đều đang "mơ" về ngày biển không gian rộng mênh mông giữa Thủ đô thành "tấc đất tấc vàng", thành điểm đến tươi đẹp và hút khách hơn.

Nhưng nếu chỉ "mơ" thôi thì đến bao giờ hệ thống công viên đang và sẽ xây dựng mới trở thành một phần không thể thiếu; trở thành nơi để người Hà Nội kiếm tìm giây phút thành thoi trong nhịp sống sôi động, phát triển từng ngày ở Thủ đô?

6. Quyết định của UBND TP. Hà Nội

Hộp 10. Là tài sản chung nên phải lấy ý kiến dân¹²

Chiều 17-8, UBND TP Hà Nội đã chính thức có văn bản trả lời báo chí về kế hoạch biến công viên Thống Nhất thành một trung tâm giải trí hiện đại của hai đơn vị là Công ty TNHH Tân Hoàng Minh và Công ty cổ phần Vincom (hai đơn vị được UBND TP giao làm chủ đầu tư cải tạo công viên Thống Nhất).

Theo văn bản này, UBND TP Hà Nội khẳng định vẫn sẽ cải tạo công viên Thống Nhất theo chủ trương xã hội hóa vì hiện công viên này đã quá xuống cấp, hoạt động không hiệu quả, xuất hiện nhiều tệ nạn xã hội. Tuy nhiên UBND TP cũng đề ra ba nguyên tắc "bất di bất dịch" trong việc cải tạo, chỉnh trang lại công viên Thống Nhất.

Thứ nhất, công viên Thống Nhất vẫn là công viên văn hóa, nơi nghỉ ngơi và là môi trường sinh thái để bảo tồn các vườn hoa, cây xanh, đảo hồ. Các trò chơi trong công viên cần được nghiên cứu, chọn lọc kỹ. Phải nghiên cứu khai thác mặt nước hồ hợp lý, không cho xả nước thải trực tiếp vào hồ.

Thứ hai, mọi công dân đều có quyền vào nghỉ ngơi, tham quan trong công viên bình thường như hiện nay mà không phải trả bất kỳ khoản thu nào nếu không tham gia các dịch vụ giải trí có thu tiền. Thứ ba, các kỹ vật, cây trồng lưu niệm của các đồng chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước và của các vị khách quốc tế đều được giữ nguyên.

Thay mặt lãnh đạo TP Hà Nội, ông Nguyễn Văn Thịnh, phó chánh văn phòng UBND TP, đã trả lời báo chí về vấn đề này.

Việc biến công viên Thống Nhất thành khu vui chơi kiểu như Disneyland mà các chủ đầu tư rêu rao trên báo chí có phải là chuyện "cấu phôi nuôi dạ dày" hay không, thưa ông?

Tôi giật mình khi đọc báo thấy nói các nhà đầu tư sẽ biến công viên Thống Nhất thành khu vui chơi kiểu như Disneyland. Tại sao lại không xây ở Sóc Sơn hay chỗ nào khác đủ điều kiện mà lại xây ở công viên Thống Nhất? Chủ trương của thành phố là xã hội hóa, tuy nhiên quan điểm của tôi là không phải cái gì cũng xã hội hóa... (phó Ban tuyên giáo Thành ủy Hà Nội Phạm Quốc Bản)

¹² Nguồn: <http://www.tuotit.com.vn/Tianyon/Index.aspx?ArticleID=215890&ChannelID=3>

Trong một cơ thể, phổi vẫn phải có và dạ dày vẫn phải có, vì cấu phổi thì dạ dày cũng chết, mà dạ dày không được ăn thì phổi cũng chết. Vì thế cả phổi lẫn dạ dày đều phải sống.

Hiện ngân sách của TP quá eo hẹp, việc cải tạo công viên Thống Nhất cũng như triển khai một số dự án khác thì chủ trương xã hội hóa đầu tư là cần thiết để thu hút nguồn lực trong dân. Tuy nhiên, xã hội hóa đầu tư có đường lối, có chủ trương chứ không phải nhà đầu tư nào muốn làm gì thì làm.

Về việc xã hội hóa đầu tư công viên Thống Nhất, ngoài những quan điểm TP đã nêu ra, các nhà đầu tư đương nhiên có thể triển khai một số dịch vụ kinh doanh để thu lợi như một số trò chơi giải trí. Tuy nhiên, dịch vụ này phải ở mức độ giống như một số dịch vụ hiện đang tồn tại trong công viên này. Bởi vậy việc xã hội hóa cải tạo công viên Thống Nhất không đi ngược lại quyền lợi của người dân. TP đảm bảo cải tạo công viên Thống Nhất thành một công viên văn hóa, truyền thống.

Việc triển khai cải tạo công viên Thống Nhất đang ở mức độ nào? Việc lập qui hoạch chi tiết công viên Thống Nhất có được đưa ra lấy ý kiến rộng rãi trong nhân dân thủ đô?

Việc cải tạo công viên Thống Nhất hiện trong quá trình xem xét phê duyệt nhiệm vụ thiết kế qui hoạch, tức là ra đầu bài để làm cơ sở nghiên cứu qui hoạch công viên. Đầu bài này phải tuân thủ những nguyên tắc cải tạo công viên Thống Nhất đã nêu ở trên. Có qui hoạch rồi mới có căn cứ để lập dự án.

TP chưa bao giờ đồng ý cho các chủ đầu tư vào xây dựng khu vui chơi giải trí tại công viên Thống Nhất. TP chỉ nói đây là dự án cải tạo, nâng cấp công viên Thống Nhất mà thôi. Các nhà đầu tư muốn đầu tư xây dựng thì phải tuân thủ nguyên tắc mà UBND TP nêu ra. Nếu không tuân thủ các nguyên tắc này, xin mời anh ra chỗ khác đầu tư.

TP chưa phê duyệt nhiệm vụ thiết kế qui hoạch, làm gì đã có dự án, làm gì đã tính toán được tổng vốn đầu tư mà nói là xây khu vui chơi với tổng vốn đầu tư 1.500 tỉ đồng.

Tất nhiên việc nghiên cứu qui hoạch công viên Thống Nhất sẽ phải đưa ra lấy ý kiến nhân dân, vì đây là tài sản chung của toàn dân. Việc lấy ý kiến nhân dân ở mức độ nào, đến đâu, TP sẽ có qui trình cụ thể.

Sau khi cải tạo công viên Thống Nhất, liệu diện tích cây xanh có đảm bảo giữ nguyên? Sẽ có công trình xây dựng nào lớn trong khuôn viên công viên?

Tôi đảm bảo chắc chắn không có công trình nào lớn và không có diện tích cây xanh nào bị chặt bỏ nếu chủ đầu tư tuân theo ba nguyên tắc của TP đề ra. Cũng xin nói thêm vì chưa có qui hoạch chi tiết công viên nên chưa thể nói hiện trạng diện tích cây xanh sau khi cải tạo công viên có được giữ nguyên trạng hay không. Tuy nhiên, tiêu chuẩn thiết kế của công viên qui định rõ diện tích xây dựng lớn nhất là không quá 10% diện tích công viên.

Phụ lục 1: Công viên Thống Nhất nhìn từ trên cao (ảnh tư liệu Google)

